

Visió de Terra Santa

DE JERUSALEM A NABLUS

És divendres. Avui s'han aplegat mercaders i negociants prop de les muralles de l'antiga Jerusalem. És vigília de la festa jueva: demà tothom ha de reposar; per això cal aprofitar el dia d'avui per fer el mercat. Han vingut beduïns del desert amb llurs camells, han vingut pastors de totes les contrades a vendre o a comprar ovelles. Tothom crida, i bull el mercat amb l'interès de vendre. De tant en tant, un cotxe temerari envesteix a aquella massa de gent. Els crits es fan més forts i no costa gaire endevinar que es transformen en insults. En mig de l'avalot general s'improvitza un corredor per on passa ràpid el vehicle. Després, una boira de pols difumina aquelles figures morenes, vestides amb túniques fosques i amb un formós «becoquin» blanc al cap. El mercat continua i un camell pacient s'ho mira tot remugant.

Deixem definitivament Jerusalem. Prenem direcció cap el nord, i anem a Tiberiades. Són 180 km. d'una carretera ampla i en bon estat. Deixarem primer la regió de Judea, travessarem després Samaria i arribarem, al final, a la Baixa Galilea.

A la sortida de Jerusalem hi ha el camp d'aviació de la capital. Només és utilitzat per vols interns del país.

La gent que viu en aquesta part nord de la Judea i pel voltant de Jerusalem és molt diferent de la gent que viu a Hebron o a Betlem per exemple. Aquí, la majoria treballa en oficines, hotels... Malgrat això, ens trobem en una zona ocupada pels àrabs i els jueus necessiten un permís especial per situar-se en aquest indret. Això fa que es trobin controls de l'exèrcit registrant cotxes per la carretera.

Ens fixem en les muntanyes i les veiem plenes d'oliveres i les valls, per petites que siguin, també són cultivades. Si hi ha alguna casa o poblet, els veiem a dalt o en una vessant de la muntanya, mai a la vall, perquè en les valls ocuparien un tros de terreny cultivable. Però a mesura que ens anem allunyant de Jerusalem en direcció Nord, les muntanyes es tornen més pobres, d'un color groc de les roques i ocre de l'herba seca. Per aquestes contrades hi viuen gent sense nacionalitat definida.

I així, per un terreny muntanyós, arribem a la regió de Samaria. No és una regió rica, al contrari, presenta un aspecte abrupte i fins poc acollidor.

Potser el seu relleu irregular fa difícil el cultiu de la terra. No hi falten, malgrat tot, camps llaurats amb tractors, encara que, al costat, les serralades són aspres i seques. No hi ha pas molts arbres, però tampoc és desert. Hi ha matolls i herbei, però la terra no és pas sempre apta per al cultiu.

Arribem a la vall de Siló. Cap a Orient hi ha el desert fins a Jericó. Josué venia de Jericó cap a la Ter-

ra Promesa i en la vall de Siló es van reunir les tribus d'Israel. Aquí es va aixecar el primer tabernacle amb «les Taules de la Llei».

Era l'any 721 abans de Crist, quan, després d'un llarg setge, va caure Samaria en mans dels assiris. Aquests varen portar els joves jueus de Samaria cap a Assíria, i els van suplir amb una quantitat aproximada de joves assiris. Aquests, instal·lats en aquesta regió de Palestina, es varen casar aviat amb les noies jueves que hi habitaven. Es va originar així un nou poble, integrat per una barreja de sang jueva i assíria. Els jueus, que habitaven les altres regions de Palestina, no volgueren acceptar mai aquest nou poble. La seva sang, deien, havia quedat infectada per la presència de pagans.

Els Samaritans, per això, són encara un poble unit però tancat en ell mateix. Ho pot explicar, per exemple, que es casen entre ells per a conservar la puresa de la seva sang.

La seva religiositat és conseqüència d'aquest tancament, essent gairebé fanatisme. Tenen moltes llegendes que la tradició ha anat conservant. Per exemple: una llegenda antiga els parlava que els mals esperits i el mal d'ulls marxaven amb el color verd i blau; el cas és que, actualment, veureu moltes cases de Samaria pintades de verd i blau.

Baixem de les muntanyes cap a una formosa vall llaurada. La carretera es recargola com una serp capritxosa, entre el rocam i els matolls. És l'anomenada «baixada de Lebona» o de la Lluna. És per aquí per on, segons una altra llegenda samaritana, baixà el primer raig de llum de la Lluna.

Ara correm uns kms. per les valls. Les cases o poblets queden enlairats, també per no prendre terreny de cultiu. Oliveres, figueres, camps llaurats en forma de cinta, blat de moro, farratge, roques, herbes, camps segats, i arribem a la ciutat de Nablus que correspon a la Siquem bíblica.

Nablus és en un creuament de camins. Per aquí es creuaven el camí que anava de Natzaret a Jerusalem i el que venia del mar Mediterrani fins al riu Jordà.

A una banda de la ciutat hi ha la muntanya de la Maledicció o Ebar; és una muntanya seca i pedregosa, sense arbres. Davant mateix hi ha la muntanya de la Benedicció o de Garizim; verda i exuberant de vegetació. És en aquesta última on els samaritans construïren el seu temple i en feren el lloc sant del seu poble. I és aquí on, cada any, els samaritans celebren la seva Pasqua entonant càntics i sacrificant xais, segons el ritual de l'antiga llei de Moisès.

A sota de la muntanya de Garizim, a la ciutat de Siquem, prop del pou de Jacob, Jesús parlà a aquest poble tancat i marginat: «*Deu te guard samaritana...*»; Aquella dona no entenia gaires coses i defugia la conversa «...vosaltres els jueus, dieu que s'ha d'adorar a Déu a Jerusalem i nosaltres en aquesta muntanya...». Jesús no fa distincions «...cal adorar a Déu en esperit i en veritat, en qualsevol lloc i en qualsevol temps». La dona dubta «...No sé... no sé...». Jesús li parla clarament «...El Messies sóc jo, el qui et parla». La dona corre pels carrers de Nablus escampant la nova. Jesús mira els camps de blat que hi ha davant el pou de Jacob i els ensenya als apòstols... «*alceu els ulls i mireu els camps que ja són rossos per a la sega*».

En aquest mes d'agost de l'any 1977, els camps que voltaven el recinte del pou de Jacob ja eren segats. Però en les nostres ciutats, en els nostres pobles, els camps són deixats, els homes ens torturen en l'egoisme i el consum i neix, cada cop més fort, un sospir, una alenada d'orgull que resseca la nostra vida. Ara, a l'any 1978, quan malgrat la pluja el tarrós del camp és per tot, quan els homes vivim assedegats, és bo de sentir la paraula pausada del Mestre: «...*aigua viva, que només jo us puc oferir*».

Jaume Galobart